

Anglija pozvala nevtralne države v boj proti Hitlerju

Nadaljnjih 250,000 mož poklicanih pod zastavo. Mornarični minister Churchill izjavil, da vojna ne bo končana, dokler ne bo nacijska Nemčija poražena. Hitler odložil poziv na Veliko Britanijo in Francijo glede sprejetja mirovnih pogojev

London, 2. okt. — Velika Britanija je sinoči pozvala nadaljnjih 250,000 mož k orožju, do katerih je Winston Churchill, prvi admiralitet, v svojem govoru po radiu apeliral na sovjetsko Rusijo in nevtralne države, naj se pridružijo Angliji in Franciji v boju proti Nemčiji. Churchill je, da bo vojna končana šele tedaj, ko bo Hitler priznal, da ima dovolj.

Na podlagi proglasa, katerega je objavil Jurij podpiral na seji znanega vladnega sveta, se morajo fantje v starosti 20 do 22 let pridružiti službi v armadi do 21. oktobra. S tem se bo število članov armade povečalo na pol milijona mož.

Churchill je v svojem govoru pred pregled vojnih operacij odznanega sovražnosti. Situacijo je opisal s položajem v Ameriki, Italiji, ki je nevtralna v sedanjem konfliktu, kar pomeni, da se noče zapletati v konflikt z Anglijo.

Churchill je apeliral na nevtralne države, da se pridružijo boju. Churchill omenil tri dejstva: padec Poljske, nerazumljivo nezavestje sovjetske Rusije in pomanjkanje nemških podmornic po anksioznih bojnih ladjah. Dejal je, da se prava vojna proti Nemčiji ne pričela. "Glede zagonetne nemške akcije je rekel, da je bila potrebna v interesu lastne zaščite. "Ustanovljena je bila fronta na vzhodu, katero naciji ne bodo zapustili," je rekel Churchill. "Mi želimo, da bi ruska armada ostala na sedanji fronti kot prijateljica Poljske, ne kot napadalka. V tej konfuziji in negotovnosti opazimo sorodnost interesov med Anglijo, Francijo in Rusijo, ki bo preprečila raztezanje sovražnosti na balkanske države in Turčijo."

Churchill je naznanil, da bo parlament ostal v zasedanju in da je velika angleška armada na odhodu v Francijo.

Berlin, 2. okt. — Uradni krogi naznanili, da je Hitler odložil svoj govor v parlamentu, v katerem bo dal zadnjo priliko Veliki Britaniji in Franciji glede sprejetja mirovnih pogojev. Hitler je imel nastopiti pred parlamentom danes, toda v zadnjem trenutku se je premislil. Svojo deklaracijo bo podal v sredo. Tu pravi, da hoče naciji dati dovolj časa Angliji in Franciji za diskuzijo mirovnih pogojev.

Tu se kirijo govornice, da se naciji ogrevajo za ustanovitev nove poljske države. Ta naj bi vključevala ozemlje do nove ruske meje in do meje predvojnega Nemčije. Varšava in Krakov bi tvorila del nove države. Nemčija je pripravljena dati večje kompenzacije prebivalcem na Češkem in Moravskem v administraciji, da pridobi Anglijo in Francijo za sprejetje mirovnih pogojev.

Dr. František Chvalkovsky, prvi čekoslovaški zunanji minister, ki reprezentira protektorat v Berlinu, nima pa diplomatskih privilegijev, je včeraj konferiral s Hitlerjem. Predlagano je bilo, da protektorat dobi stičen političen status kot ga ima Slovaška pod nacijsko kontrolo.

Uradno poročilo se glasi, da so Nemci uničili že 32 angleških in 28 francoskih bojnih letal od izbruhov sovražnosti. To število ne vključuje letal, ki so se nahajala na angleški ladiji Courageous, katero je torpedirala v potopila nemška podmornica v prvem tednu vojne. Nemčija je po radiu naznanila, da bodo poveljniki podmornic smatrali vsak angleški parnik za bojno ladjo. To pomeni, da bo vojna s podmornicami raztegnjena. Doslej so poveljniki nemških podmornic posvarili sleherni trgovsko ladjo pred napadom, odslej pa jih bodo napadli brez svarila.

London, 2. okt. — Ministrstvo za informacije je sinoči naznanilo, da so bila tri angleška bojna letala streljena v bitki z nemškimi letalci, ki se je vršila nad utrdami na zapadni fronti. Nemci pa so izgubili dve letali. Bitka je trajala 35 minut.

Smith priporoča preklic embarga

Pričetek diskuzije v senatu

New York, 2. okt. — Alfred E. Smith, predsedniški kandidat demokratske stranke l. 1928, je sinoči po radiu apeliral na ameriško ljudstvo, naj podpre predsednika Roosevelta v kampanji za revizijo nevtralnostnega zakona, da bo Amerika lahko pošiljala orožje in bojni material Angliji in Franciji. To je bil njegov prvi apel, odkar je pretrgal stike s stranko in Rooseveltom in vodil kampanjo proti Rooseveltu, ko je ponovno kandidiral za predsednika Združenih držav l. 1936. Smith je dejal, da sedanji nevtralnostni zakon ne bo preprečil vstopa Amerike v vojno, kakor trdijo zagovorniki tega zakona.

Washington, D. C., 2. okt. — Danes se je pričela v senatu debata glede preklica provizije nevtralnostnega zakona, ki preprečuje pošiljanje ameriškega orožja in bojnega materiala za vojne namene državam. Preklic zahteva Rooseveltova administracija, da tako pomaga Angliji in Franciji v vojni proti Nemčiji.

Grupo, ki je za preklic embarga, vodi senator Pittman, načelnik senatskega oddelka za zunanje zadeve, opozicijo pa senator Borah. Slednjemu se je zdaj pridružil tudi senator Wheeler, demokrat iz Montane.

Kanada internirala čez sto tujcev

Calgary, Alta., Kanada, 2. okt. — Kanadske avtoritete so internirale 145 tujcev v taborišču v distriktu Kananaskis, 45 milj južno od tega mesta. Več tujcev se nahaja v trdnjavi pri Kingstonu, Ont. Taborišče, kamor bodo poslali tujce, gradijo tudi pri Petawawi, Ont.

Klavnica zaprla vrata zaradi stavke

Kansas City, Kans. — Cudahy Packing Co. je morala zapreti svojo tukajšnjo klavnico zaradi stavke, v kateri so za vojevalni člani unij ADF in CIO. Boj se je pričel, ko so vozniki tovornih avtov, člani unije A. D. F., zastavkali v znak protesta, ker je kompanija odklonila pogajanja glede sklenitve nove pogodbe. Don Harris, direktor CIO, je takoj pozval člane svoje organizacije, naj se pridružijo voznikom in prično piketirajo klavnico. V stavki je zavojevanih okrog tisoč delavcev.

la, da bodo poveljniki podmornic smatrali vsak angleški parnik za bojno ladjo. To pomeni, da bo vojna s podmornicami raztegnjena. Doslej so poveljniki nemških podmornic posvarili sleherni trgovsko ladjo pred napadom, odslej pa jih bodo napadli brez svarila.

London, 2. okt. — Ministrstvo za informacije je sinoči naznanilo, da so bila tri angleška bojna letala streljena v bitki z nemškimi letalci, ki se je vršila nad utrdami na zapadni fronti. Nemci pa so izgubili dve letali. Bitka je trajala 35 minut.

Rusija in Turčija obnovili pogajanja

Pakt z Estonijo ratificiran

Moskva, 2. okt. — Sovjetska Rusija je v veri, da je ravnotežje moči v Evropi v njenih rokah, obnovila pogajanja s Turčijo. Po sklenitvi dogovora s Nemčijo glede usode Poljske in pogodbe z Estonijo je Rusija postala dominantna sila ob Baltiku. Estonija je dovolila Rusiji gradnjo pomorskih in letalskih baz na njenih otokih.

Turški zunanji minister Sukr Saracoglu je včeraj konferiral s Molotovom, ruskim premierjem in zunanjim komisarjem, v Kremlinu. Konferenca, katero so se udeležili tudi Stalin, Vladimir Potemkin, ruski poslanik v Turčiji, in turški poslanik v Moskvi, je trajala štiri ure. Diplomatski krogi pravijo, da bi Stalin rad sklenil dogovor s Turčijo, ki naj bi ošl ruskim vpliv v pokrajinah ob Črnem morju. Sovjetska vlada hoče tudi preprečiti sklenitev dogovora med Turčijo, Anglijo in Francijo, ki bi dovolj vstop angleškim in francoskim bojnim ladjam v Dardanele v slučaju izbruha vojne z Rusijo.

Poročilo iz Rige javlja, da je bil letski zunanji minister povabljen v Moskvo, da razpravlja s sovjetskimi voditelji o izboljšanju odnošajev z Rusijo. Slednja zahteva od Letake slične koncesije kot jih je dobila od Estonije.

Tu poročajo, da bo Grigore Gafencu, rumunski zunanji minister, kmalu prišel v Moskvo. S sovjetskimi voditelji bo razpravljal glede nevtralnosti balkanskih držav pod ruskim vodstvom in vrnitvi Besarabije, pokrajine, ki je bila ruska posest pred svetovno vojno.

Vrhovni sovjetski svet je ratificiral pakt vzajemne vojaške pomoči z Estonijo. Izvestija, glasilo sovjetske vlade, je po ratifikaciji posvarilo države pred vmešavanjem v pakt, ki sta ga sklenili Rusija in Nemčija zadnji četrtlet. Pravda, organ komunistične stranke, je objavila članek, v katerem pravi, da bo sta Rusija in Nemčija potegnili v svoj krog druge prijateljske države v interesu zaščite miru v Evropi.

MUSSOLINI ZAVRNIL HITLERJEVO POVABILO

Naciji bi radi potegnili Italijo v ekonomski blok

MINISTER CIANO V BERLINU

Rim, 2. okt. — Mussolini je zavrnil Hitlerjevo povabilo, naj pride v Berlin, predno je tja poslal svojega zunanjega ministra in zeta Ciana, se glasi vest iz zanesljivih virov. Mussolini je v svojem odgovoru dejal, da ga nujni posli zadržujejo doma, med temi seja ministrskega sveta, zato ne more sprejeti povabila.

Napol uradno poročilo se glasi, da bo Ciano danes odpotoval iz Berlina domov, da poroča Mussoliniju o rezultatu razgovorov z nacijskimi voditelji. Poročilo bo podal na seji članov ministrskega sveta, ki se prične v torek.

Razgovori med Ciano in nacijskimi voditelji so se nanašali na vlogo Italije v mirovni ofenzivi. Neko poročilo pravi, da so naciji pričeli pritiskati na Italijo, naj se pridruži ekonomskemu bloku, ki ga tvorijo Rusija, Turčija in balkanske države. Te so baje že obljubile, da bodo zalagale Hitlerja z bojnim materialom, da bo lahko nadaljeval vojno. Neko drugo poročilo se glasi, da bo Mussolini igral glavno vlogo v mirovni ofenzivi, da Anglija in Francija sprejmeta Hitlerjeve pogoje. Širijo se tudi govornice, da je Ciano šel v Berlin, da dobi informacije o izidu pogajanj med predstavniki Nemčije in Rusije v Moskvi.

V fašističnih krogih prevladuje mnenje, da sta Hitler in Stalin sklenila vojaško zvezo.

Nagla smrt čikaškega kardinala

Chicago, 2. okt. — Kardinal Mundelein je naglo umrl v svoji sobi v semenišču v Mundeleinu. Njegovo truplo je našel poleg postelje monsignor Patrick Hayes, ko je prišel v kardinalovo sobo danes zjutraj. Hayes je dejal, da je kardinala zadela srčna kap.

Domače vesti

Nov grob v Minnesoti

Eveleth, Minn. — Tu je umrl John Kastelec, star 62 let. Zapuščala žena, hčer, tri brate in dve sestri.

Milwaukee novice

Milwaukee. — Pred dnevi je umrl Frank Slamovič, star 34 let in rojen v Ameriki. Zapuščala starša, dva brata in tri sestre. — Dne 25. sept. je umrla Rose Stech, stara 59 let in doma od nekdaj na Dolenjskem. Zapuščala moža in hčer. — V bolnišnici se nahajajo Fr. Lustik, Mary Ivan in Helena Goričar, doma se pa zdravita Anton Komar in Jože Simonič. — Zadržne dni je nadaljnjih 23 Slovencev in Hrvatov prejel državljanski list. — Srebrno poroko sta slavila Anton in Celija Breznik. — Tom Gerovac, 19-letni hrvaški fant, je bil obojen na štiri mesece zapora, ker je povzročil avtvo nesrečo. — Poroke: John Frančič in Mary Koa, Jos. Eršič in Ana Klepin, Rudolf Kuglič in Kathryn A. Morrill, Rudolf Zupančič in Gertrude Witt, Jos. Hafenstein in Agnes Bohte ter Jack Rabič in Tillie Sparling. — V sosednjem Sheboyganu je umrl Frank Zupančič, star 71 let. V Ameriki je bil 27 let in tu zapuščala žena, sina in hčer.

Iz Kansasa

Franklin, Kans. — Dne 27. sept. je tu umrl Joseph Blaško, ki je bil član društva 92 SNPJ. Po narodnosti je bil Poljak in tu zapuščala žena in tri hčere. Mož je bil naprednega mišljenja in pokopan je bil civilno.

Dve poroki

Maynard, O. — Dne 23. septembra je bil tu poročen Joseph Zlatoper z Ano Bojda. Ženin je sin Katarine Zlatoper iz Clevelanda, navesta je pa hči tukajšnjega dobro poznane rojaka Josipa Bojda. Oba sta člana SNPJ. Obilo sreče!

Vesti iz Clevelanda

Cleveland. — Dne 29. sept. je po dolgi bolezni umrl Jos. Bukovec, star 45 let in rojen v Kotu pri Semiču v Beli Krajini. V Ameriki je bil 27 let in zapuščala žena, tri otroke, brata, sestro v Chicagu in strica. Po poklicu je bil urar.

Kitajci zasedli japonske pozicije

Obnova vojnih operacij v provinci Hunan

Hongkong, 2. okt. — Poveljstvo kitajske armade je naznanilo okupacijo japonskih pozicij pri Hongkongu. Okrog 5000 vojakov je uprizorilo napad in pregnalo Japonce. Glavna bitka se je vršila pri Sumčunu, mestu, ki je oddaljeno eno miljo od angleških barikad. Kitajci so zasedli pas ozemlja ob britskem teritoriju.

Šanghaj, 2. okt. — Vojne operacije so bile včeraj obnovljene pri Čangšaj, glavnem mestu province Hunan, kjer je koncentrirana kitajska armada 500,000 mož. Poročilo iz japonskih virov pravi, da so prve japonske čete samo dvanajst milj oddaljene od Čangšaja.

Poveljstvo angleškega brodogojstva je naznanilo umik petih topničark z reke Jangtse. Kam so bile poslane, ni bilo pojasnjeno, toda poročilo pravi, da so odinile v Singapor, utrjeno angleško luko.

ZBIRANJE NEMŠKIH ČET OB TRDNJAVSKI ČRTI

Armada milijon mož pripravljena na ofenzivo

PODMORNICA POTOPILA DANSKO LADJO

Paris, 2. okt. — Drugi mesec evropske vojne se je pričel s koncentracijo velike nemške armade ob Siegfriedovi trdnjavski črti. Tam je že okrog milijona nemških vojakov, pol milijona več nego ob izbruhu sovražnosti, ki se pripravljajo na ofenzivo. Francoski vojaški veščaki sodijo, da se nahaja ob trdnjavski črti najmanj 50 nemških divizij. Druga nemška oborožena sila je koncentrirana v mestih ob Renu. Vprašanje je, ali bodo nemške čete pričele naskakovati francosko trdnjavsko črto. Nekateri menijo, da je Hitler odredil koncentracijo vojaštva z namenom, da prišli Anglijo in Francijo v ustavitve sovražnosti.

Francoski tisk naglašja, da Hitler ne bo uspel s svojo mirovno ofenzivo in diplomatičnimi manevri, čeprav izgleda, da bo Mussolini prevzel vlogo posredovalca v konfliktu kot Hitlerjev reprezentant. Včeraj objavljeno vojno poročilo pravi, da so bili francoski napadi na nemške postojanke v bližini Saarlauterna uspešni. Francoske čete so prodrele pol milje naprej in obnovile operacije, katerih cilj je zavzetje Saarbrueckena, glavnega industrijskega mesta nemškega Posaarja. Poročilo dostavlja, da so francoske čete zasedle višine pri Pachtenu, Dillingenu, Rodenu in Wallerfangenu.

Copenhagen, Danska, 2. okt. — Uradna časopisna agentura poroča, da je nemška podmornica napadla in potopila danski parnik Vendia. Enajst članov posadke je izgubilo življenje. Parnik je bil torpediran, ko se je nahajal v bližini zapadnega danskega obrežja.

Hague, Holandska, 2. okt. — Pet mornarjev in eden častnik je izgubilo življenje, ko je holandski parnik Jan Van Gelder zadel ob mino v bližini otoka Terachellinga.

Stockholm, Švedska, 2. okt. — Tu je bilo naznanjeno, da so nemški letalci in ladje ustavile švedski parnik, ko se je nahajal ob južnem švedskem obrežju, in ujele litvinski parnik v švedskih vodah. Nemci so odvedli litvinski parnik s seboj.

Protekcija ameriškega obrežja

Povečanja trgovine med ameriškimi državami

Panama City, Panama, 2. okt. — Predstavniki ameriških republik so se končno zedinili glede načrtov zaščite ameriškega obrežja pred Evropo in sklenili dogovor o povečanju medsebojne trgovine. Diskuzije, kako daleč naj seže zaščitna cona, se nadaljujejo. Predstavniki vseh ameriških držav so osvojili načrt glede ustanovitve posvetovalnega odbora, čigar glavni stan bo v Washingtonu. Ta bo izvajal program zaščite obrežja in trgovinskih odnošajev. Republika Čile bo povečala uvoz ameriških avtomobilov in farmskih strojev. Zadevna pogajanja se bodo pričela istočasno v Washingtonu in Santiagu.

Vojni profitar zahteva plačilo.

PROSVETA
THE ENLIGHTENMENT
GLASILO IN LASTNINA SLOVENSKE NARODNE
PODPORNE JEDNOTE
Organ of and published by the Slovene National Benefit Society

Naravnica za Zdravne drzave (tavan Chicago) in Kanada
\$4.00 na leto, \$2.00 za pol leta, \$1.00 za četrt leta; za Chicago
in Cleveo \$7.50 za celo leto, \$3.75 za pol leta; za inozemstvo
\$1.00.

Subscription rates for the United States (except Chicago)
and Canada \$4.00 per year, Chicago and Cleveo \$7.50 per year,
foreign countries \$9.00 per year.

Člene glasilo je dopolnilo. Rokopisni dopisi in manjši
listki se ne vračajo. Rokopisne literarne vsebine (strove, po-
vesti, drame, pesmi it. d.) se vračajo pošiljalcu le v slučaju,
če je priložil poštilno.

Advertising rates on agreement. Manuscripts of communi-
cations and unsolicited articles will not be returned. Other
manuscripts, such as stories, plays, poems, etc., will be returned
to sender only when accompanied by self-addressed and stamped
envelope.

Naslov na vas, kar ima stik s listom
PROSVETA
2027-29 So. Lawrence Ave., Chicago, Illinois
MEMBER OF THE FEDERATED PRESS

Glasovi iz naselbin

Potovanje na slavnost dneva SNPJ-IV

Cleveland. — V ponedeljek na delavski praznik dopoldne je bila splošna seja članstva SNPJ, posebno pa mladine. Poleg drugega je bilo končno sklenjeno, kje bo prihodnji dan SNPJ. Bilo je veliko prerokanja in debate. Govorilo se je največ v angleščini. Jaz sem govoril v slovenskem jeziku in jim pojasnil željo clevelandske federacije. Dobil sem podporo od Čikažanov in drugih starejših članov. V istem tonu je govorila tudi mrs. Tratnik iz Clevelanda, a naši Struglerji so pa že odšli proti domu, ker se jim je mudilo domov. Vlaki namreč vozijo zelo nerodno, iz Chicaga gresta po tisti progji samo dva na dan v Cleveland. Baje se jim je v La Sallu nekaj zamerilo, toda po lastni krivdi, kakor sem slišal.

Druga mladina pa je bila vsa organizirana za Pennsylvanijo, to je, da se prihodnji dan SNPJ vrši v Strabanu. Šlo je med to naselebin in Cleveandom, poleg pa se je tudi omenjalo Chicago. Zmagal je Strabane in bo prihodnja proslava dneva SNPJ torej tam. Leto pozneje, 1941, bo pa konvencija v Pittsburghu.

Po seji smo se podali h kosilu v sosednjem dvoranu. Bilo je okuano in poceni. Popoldne so se nekateri pričeli pripravljati na odhod, nekateri pa so odšli zvečer, ker se niso mogli ločiti od prijateljev in vesele družbe. Jaz sem se pripravil, da se malo bolj lotim agitacije, najprvo v dvorani pri prijateljih in znancih, proti večeru pa po bližnjih hišah. Naredil sem še precej dobro.

Tako nekako smo končali proslavo dneva SNPJ v malem mestu La Sallu, Ill., ki šteje okrog 14,000 ljudi. Od teh je okrog 1800 Slovencev. Veliko je tam Italijanov. Slovenci imajo lep in pripraven Slovenski narodni dom, katerega sem v Prosveti že opisal, pred šestimi meseci pa v Enakopravnosti. Ker sem tudi sam delničar, me še toliko bolj zanima.

Kot zgodovina pove, je mesto La Salle in sploh vsa dolina dobila ime po misijonarju La Sallu. Imel je tudi tovariša, ki se je pisal Marquette. Oba sta bila Francoza. In v mnogih mestih naletimo na ulice, ki se imenujejo po teh možeh, v Chicagu pa imajo tudi postajo La Salle. V Ameriki sta živela in potovala v 17. stoletju.

Poleg La Salla je mesto Peru z okrog 12,000 prebivalstva, štiri milje daleč pa Oglesby s 4000 prebivalci.

V tej okolici sem ostal na agitaciji še par dni po proslavi. Ljudje so zelo uljudni, posebno v La Sallu. Pa tudi mesto je prijazno in leži na položnem pobočju ob reki Illinois. Predno se v tem spisu poslovim od Slovencev v La Sallu in okolici, se jim na tem mestu najlepše zahvalim za veselo kramljanje, za zaupanje in za naročnino. Posebno se zahvalim družinam Martinjak, Struna, Vidgerar v SND in Nadvešnik v Oglesbyju. Bodite mi

zdravi in zadovoljni. Mogoče se še kdaj vidimo, kot smo se sedaj po 21 letih.

Ker je bil Charles Pogorelec, upravnik Proletarca, še tam in sicer z avtom, mi je ponudil vožnjo v Chicagu. Povabilo sem rad sprejel, da mi ni bilo treba čakati vlaka, za katerega sem imel vožnjo sicer plačano. Odpejala sva se in se ustavila še pri napredni Poharjevi družini na farmi, kjer sva dobila vsako eno naročnino. Prijazno smo se pogovorili v nadi, da se še vidimo. S Charlijem sva se nato odpejala proti Chicagu in si na potu skozi Joliet ogledala od zunaj novo poslopje KSKJ, ki je bilo zgrajeno letos in je res lepo. Notri se pa niya upala, ker sva se bala, da bi mogoče naju preveč požegnali.

Ko sva prišla v Chicagu, sem se podal na Lawndalu na nadelno in peljal v "loop", kjer sem zasedel električno in se odpejal proti Waukeganu. Po desetih letih sem jo ob 4. popoldne primahal v ameriško Vrhniko, Waukegan-North Chicago, katerega meji 10. cesta. Tam je ardišče velike in zelo lepe slovenske naselebne. Na Deseti cesti stoji tudi Slovenski narodni dom, ki je peti največji in najlepši narodni dom v Ameriki. Če se ne motim, je bil postavljen leta 1918. Na tej cesti so tudi trgovine. Posebno lepa in velika je zadržna trgovina, poleg te pa imajo še dve podružnici. Tudi slovenska cerkev je na tej cesti.

Po prihodu v Waukegan sem najprvo stopil v gostilno v SND, ki jo ima v najemu rojak Ignac Jereb. Za baro je bil kot točar mr. Zalar, ki me ni poznal. Prava gostilna SND je v spodnjih prostorih. Točaja sta dva, mr. Žagar in mr. Petkovek, oba fanta od fare. Zunaj na vrtu imajo več alejev za balincanje. Moški so za ta sport zelo navdušeni, ženske pa še bolj.

Ko sem stopil v spodnje prostore SND, sem rekel, da sem prišel po 21 letih s kovčgom po dividende od moje delnice, vredne \$25, ker potrebujem denar. Ako mi ne dajo dividend, bom izpustil moje opeke iz zidu SND. Tisti, ki me niso poznali, so me gledali, drugi so se mi smejali, posebno Tony Žagar, Matt Ogrin, mr. Možek in dr. Furlan, ki so me dobro poznali in so vedeli, da se šalim, čeprav sem se resno držal.

Ko sem se v SND malo pokrepčal in pogovoril, sem se podal v zadržno trgovino. Poslovodja Matt Ogrin mi jo je nekoliko razkazal, ker pa je bil čas, da so trgovino zaprli, sva se dogovorila, da si jo drugi dan bolj natančno ogledam. Matt me je povabil na njegov dom na večerjo, katero je imela vesela mrs. Ogrin že pripravljeno in katere se nisem branil. Bila je prav dobra in se mi je tudi prilagela. Povrh mi je mrs. Ogrin dala tudi \$3 za Cankarjev Glasnik kot naročnino.

Po večerji smo šli zopet v SND, kjer smo se sešli z več prijatelji. Dobil sem več celolet-

Jean Muir, filmska igralka in ustanoviteljica unije filmskih igralcev.

nih naročnin, starih in tudi novih. Z mr. Ogrinom sva šla k mojim starim prijateljem, k družini Rudyja Skale, kjer sem dobil naročnino. O reviji so se pohvalno izrazili. Vprašal sem, ako imajo prenočišče. Mrs. mi je rekla, da se ni treba bati, da bi spal zunaj. Pogovorili smo se o raznih stvareh in se podali v SND. Tam smo se spoznali z več drugimi rojaki in rojakinjami, še pogovorili in malo popili. Tam imajo dober jedemovec in tudi železna voda ni slaba. Vedeli so že, kaj je železna voda, kaj pomeni copak in kaj cesarsko delo. Tamkaj je malo uposlenih pri tistem delu. So bolj uposleni v tovarnah, kar je bilo tudi za mojo agitacijo bolje. — (Dalje v četrtek.)

Anton Jankovich, 147.

Narobe svet in p smrti matere

Cleveland. — Tudi jaz sem se namenila, da napišem dopis v naš delavski list Prosveto. Zelo rada berem dopise v Prosveti, ampak ni pravilna, da bi samo brali, treba je tudi kaj napisati, da bo več čtiva in več razvedrila. Z delom se ne moremo pohvaliti, ker ga je bolj malo. Tisti, ki ga ima, mora delati za tri ali štiri delavce. Delavci dogrnajo, toda nič ne pomagajo. Boss pravi: Če nočeš ti, bo pa kdo drugi. Pa si pomagaj! Pravijo, da se obrača na bolje. Menda zato, ker je vojna v Evropi in bodo rabili dobi oorožja, da bodo z njim pobili revno ljudstvo. Ali ni to žalostno, pa naj bo tukaj ali v starem kraju? Če bi bili ljudje bolj složni in organizirani in se bolj zanimali in brali delavske liste kot je Prosveta, potem bi si lahko iskali svoje pravice. Ne bi delali kakor živina. Še živel je na boljem v teh časih kakor človek. Toda nekaterim ljudem je težko kaj dopovedovati, ker te nočejo poslušati. Če misliš komu kaj povedati in mu priporočati, naj se naroči na list, ki človeku oč odpira, pa se kar obrne in gre. Mar mu je, samo da on dela in živi, drugi naj pa pogine.

Pokojna mati je bila blaga duša in dobra mati svojim otrokom. Vdova je bila od 1911. Oče oziroma mož je umrl v nesreči, ko je šel po svetu, da zasluži več kruha svojim otrokom. Od tedaj se je mati sama borila z družino in gledala, da niso otroci trpeli pomanjkanja. Bila je dobra za reveže. Pri njej se je mnogo siromakov najedlo in naspalo. Imela je odprte roke za vsakega, kdor je prosil pomoči. Bila je šivilja in šivala do lanske jeseni, največ sirotam brezplačno. Dokler je bila še bolj mlada in pri moči, je bila tudi babica. Mnogo otrok je prišlo na svet z njeno pomočjo. Skoraj vsaka bolj siromasna žena je poslala po Papeževu mamo — hišno ime. Po mojem mnenju žalujejo zanjo vsi ljudje v okolici. Spominjali se je bodo tudi možje, katerim je prala srajce in ovratnike, ko si bili še fantje. Nobena druga ni znala tako fino prati in likati kakor ona.

Pokojna mati je imela številno družino — 12 otrok. Sedem je še živih. V Ameriki zapušča štiri; enega sina in tri hčere — Agnes v Ambridu, Pa., Katro (Dalje na 3. strani.)

Tedenski pogovor

Anton Garden

NEUTRALNOST ALI VOJNA?
Dotakniti se hočem onega dela Langerholcavega dopisa, priobčen včeraj, ki se tiče našega nevtralnostnega zakona. John p. "Radi tega zakona ni mogla dobiti pred španska vlada, izvoljena po ljudstvu, or iz Amerike za obrambo republike proti u nemu generalu Francu."

Resnica je, da takrat ni bilo nobenega nevtralnostnega zakona, ker je bil stari zakon tekel, sedanji pa je bil sprejet nekaj mese po razglasitvi embarga proti Španiji. To njam vsled tega, ker vlada splošno mnenje, si povsem napačno, da je ta zakon kriv, da ški lojalisti niso mogli dobiti orožja iz Am — dobili ga niso niti iz "demokratske" cije in "demokratske" Anglije.

Resnica je, da je kongres na iniciativo Ro velta NAGLOMA, tako rekoč čez noč, spre poseben zakon, s katerim je dal predsedn moč, da je odredil embargo proti pošiljan rožja v Španijo. In Roosevelt je še tisto podpisal zakon, ko je bil sprejet v kongres takoj naslednji hip odredil embargo. Saj se lahko spominjate, kako so potem lovili ladjo, naloženo s starimi letali, po newyorku, toda jim je usla.

Ta politika je bila v skladu s politiko rničnega "neintervenčnega" odbora Francije Anglije. Rooseveltova administracija jima le sledila, kakor jima sledi v vsej zunanji tiki in nosi polno mero soodgovornosti za raz lojalistov in za zmago fašizma v Spa. Nesreča je v tem, ker mnogi ljudje tega njo videti in namenoma krive sedanji nevtralni zakon, namesto da bi držali odgovorno ministracijo za svoje indirektno sodelovan fašizmom v Španiji. Njena politika se je le liko ločila od francoske in angleške, kolikor bila bolj oddaljena in kolikor spretnejši po je Roosevelt.

Kot omenjeno, je bil sedanji nevtralnostni zakon, ki se v bistvu ne loči od prejšnjega prvega, sprejet nekaj mesecev pozneje, ga Roosevelt še do danes ni hotel aplicirati ti Japonski, "ker ni napovedala vojne" — resnici zato, ker delajo ameriški kapitalisti ber biznis — in profit! — z obema, z Japon in Kitajsko.

Iz tega vzroka zahteva administracija Rooseveltom na čelu modifikacijo sedanjega kona, da bodo lahko ameriški kapitalisti vali profit tudi s pošiljanjem municije in gotovljenega orožja Franciji in Angliji. To v resnici GLAVNI MOTIV vse propagande odpravo embarga. Z drugo besedo: stara trska morala! Vse drugo je bunk, kar se vlade, ki je končno le politična ravateljica pitalizma. Kdor tega ne verjame, naj se mni — "vojne za demokracijo".

Langerholm ima prav, ko pravi, "da se H ne bo dal poboljšati z lepimi besedami". T kdor misli, da sta Anglija in Francija "na vedali vojno fašizmu", kot pravi John, se belo moti. In moti se namenoma ali nenoma vsakdo, ki tako misli.

Kdo pa je na krmilu Anglije in Francije? Delavstvo, ali toriji in buržvazija? Kdo d zakone in poveljuje armadam, sploh vodi državni aparat v obeh "antifašističnih" dr vah? Delavstvo gotovo ne. V Franciji je pri zadnji reorganizaciji kabineta na prim socialistična stranka, kot politični predstav ca delavstva, pripravljena stopiti v vlado, t le pod pogojem, da dobi proporcno število ministrstev. Veliki demokrat in "antifašist" l nadler ni hotel o tem nič slišati. Slično je t v Angliji.

Da se delavstvo v obeh državah bori v in z orožjem v rokah proti fašizmu, ni o tem benega dvoma. (Ako bi bil jaz v Franciji Angliji, bi v danih okoliščinah najbrže st isto.) Toda delavstvo v obeh državah se bori popolnoma nekaj drugega kakor pa tisti, ki in jo državni aparat v svojih rokah in ki so konc gospodarji. In mar so se ti elementi, angle in francoska buržvazija, čez noč spremenili smrtne sovražnike fašizma? Mar niso še več odprti in za kulisa mi pomagali uničiti špans demokratsko republiko in sklepali monarkov pogodbe s Hitlerjem?!

Resnica je, da imamo opraviti z največ kontradikcijo: Delavstvo Anglije in Franc krvari in se bori proti fašizmu, vladajoči k gi, plutokracija obeh držav se pa bori pr ti nemški — ne toliko Hitlerjevi! — danci naciji Evrope in za obrano svojega imp rija. In vladni aparat ima v rokah buržvazi ne delavstvo. In tisti, ki je vladar, končno t odločuje, v kakšne namene požene v klavni ljudske mase, ki v vojnem času sploh nima nobene besede ne pravice.

(Dalje na 3. strani.)

Pred dvajsetimi leti

(Iz Prosvete, 3. oktobra 1919)
Domače vesti. V Aurori, Minn., je pogor rojak J. Hodnik. Utrpel je veliko škodo.
Delavske vesti. Senat je pozval jeklar magnate predse, naj pojasnejo stavko jeklar skih delavcev. — Rudarji na Elyju, Minn., odglasovali stavko.
Iz inozemstva. Iz Trsta poročajo o kravi izgrelih med Hrvatimi in Italijani v Dalmaciji.
Sovjetska Rusija. Sovjetski vojni komis Trocki spet poroča o veliki boljševiški zmad pri Zitomiru v Ukrajini.

Kdo je za Lindbergom?

Charles A. Lindbergh, znani letalec in letalski strokovnjak, je tik pred izrednim zasedanjem kongresa stopil prvič v osmih letih pred mikrofonom in s suboparnim glasom opozoril ameriško poslušalstvo, naj se čuva vojne propagande in naj skrbi, da ga zapeljiva propaganda ne zapelje v vojno.

Nevarnost propagande je zelo velika, je svaril Lindbergh. Bodimo previdni, kadar poslušamo radiogovore in čitamo časopise, je namignil. Kadar slišimo ali čitamo kaj sumljivega, vselej se moramo vprašati: Kdo je v ozadju? Kdo stoji za govornikom ali člankarjem? —

Zelo širokogrudno je od Lindbergha, da opozarja Američane na previdnost. Ker nas je tako lepo podučil, smo seveda pozorni in takoj se bomo vprašali:

Kaj je napotilo (kdo je napotil) Lindbergha, da je celih osem let molčal v radiu in baš zdaj se je oglasil? Kdo stoji za Lindberghovo propagando? Ali ni to sumljivo? In — kar je glavno — zakaj je Lindbergh sprejel drugo najvišje odlikovanje v Nemčiji, katerega mu je podelil Hitler pred dvema letoma? — — —

Borah nekaj klepeče

William E. Borah iz Idaha, ki do malega že 30 let sedi v federalni senatni zbornici, je vodja izolacionistov, ki krčevito zahtevajo, da mora nevtralnostni zakon ostati neizpremenjen in nedotakljiv.

Pred nekaj dnevi je Borah rekel, da Amerika ni vzela ničesar od plena ob koncu svetovne vojne in zdaj ni obvezna, da bi se vtikala v krvavi prepri med zavezniki in Nemčijo.

Borah je dovolj star in do malega 30 let že sedi v senatu — pa bi lahko drugače govoril, če bi se bal zamere resnič. Tako pa je grdo skregn z resnico, kar mu slabo pristaja.

Borah dobro ve, da so tudi Združene države pobirale reparacije od Nemčije na temelju svoje separatne mirovne pogodbe. Da so se Združene države po vojni izolirale in so odklonile vstop v Ligo narodov, je pa v glavnem Borahova zasluga, ki je pred dvajsetimi leti prav tako fanatično pobijal Wilsonov mirovni program kot danes pobija revizijo nevtralnostnega zakona. Če bi bil ameriški senat takrat zavzel drugo stališče in če bi bila Amerika aktivna v Ligi narodov, bi se bila zgodovina zadnjih 20 let morda drugače pisala in morda ne bi bilo danes vojne v Evropi in še kje drugje.

Nemčija je precej let plačevala reparacije Ameriki. Amerika je tudi profitirala pri zaveznikih reparacijah. Borah je med onimi, ki radi odčitajo Evropi, da je potegnila Ameriko pri vojnih dolgovi, ampak plačila za te dolgove so prihajala iz reparacij po Dawesovem in Youngovem načrtu in ameriški bankirji, ki so posredovali pri reparacijskih transakcijah, so — odnesli masten delež plena. Senator Borah seveda ni dobil nič, ne sme pa reči, da se niso okoristili bankirji.

Borah je zvest član svoje republikanske stranke; ne samo član, marveč eden starih voditeljev te stranke in kot tak je moralno odgovoren za roparsko carinsko politiko svoje stranke. Vseh dvanajst let po vojni, ko so republikanci vodili Ameriko po izolacijskih potih in s svojo gospodarsko politiko pomagali indirektno antantanti prešati odškodnino iz demokratske nemške republike, je Borah sedel v senatu in dirigiral zunanjo politiko Združenih držav in kaj je Amerika takrat delala?

Amerika je s svojo roparsko carino malone upropastila uvozno trgovino in pognala je nemško republiko v finančni bankrot, dočim je doma s "svobodno spekulacijo" izzvala največjo ekonomsko krizo v zgodovini. Ko je bankrotirana Nemčija odpovedala reparacije zaveznikom, so bili zavezniki prisiljeni odpovedati plačila na svoje dolgove Ameriki. Za vse te polome nosi republikanska stranka z Borahom vred cesarski delež odgovornosti.

Smešno je torej, če danes Borah trdi, da Amerika ni bila deležna plena zmagovalcev svetovne vojne. Amerika — to se pravi privatni finančni mogotci — je vzela od plena velik delež s pomočjo svojih gospodarskih in finančnih manipulacij. Pomagala je na vsej črti ustvariti konfuzijo in kaos v Evropi — poleg kaosa doma — čeprav je bila 12 let "izolirana in se ni hotela vtikati v inozemske zadeve in probleme..."

Poljski otroci korakajo z lopatami po cesti na poti v predmestja.

Novice starega kraja

Slovenije

Stiske cene sadju na Dolenjskem

Krško, 10. sept. — Sadna letina vseh vrst sadnih vrst ni odtegnila mnogo blagoslova. Za ni naše sadje s tem mnogo pomagala, kaj bi s sadjem, ki ni nikomur prodati, dobite pri nas že po 50 denarjev lepe pa po 1 din, in od 1 do 2 din za kg. Jamne bruske se prodajajo po 100 denarjev, in sicer se cena suče za 100 denarjev okoli 1 din.

Prav tako bi bilo, da bi tudi pri sadju vzel zadevo v roke in prodajati sadje v drugem kraju, kjer sadja ni. Prav bi bilo, da bi se organizirali izleti v kraj, da bi si gostje za nekaj denar nakupili sadja, ko bi ga hoteli. Torej naj odločijo malo pomisliti in kmetu na pomoč. Po našem zdaj ne bo preveč težav, kaj nimance za sadje, kar se dobi že prvo grozdje.

Pravica in zasledovanje zaradi roparskega umora

na pri Grosupljem

11. septembra. — V času, ki jih preživljamo, vidimo tudi v kriminalnem svetu veliki nekakšno negotovnost in nemir, da že dolgo ne vidimo podobnega. Vse te nam listi prinašajo vesti o različnih, izvršenih po kmetih kmečkih naseljih, in se po navadi zmerom daje za storilci ni sledu. Ni nam tega, ko sta bila v sosedstvu v škofjeloških hribih gospod in gospodinja približno ob istem času so v kmetu v Gameljnah umrlo goro našli truplo ugonane neznanca. V zvezi s nepojasnjenimi zločinom se je že dolgo pojavljati ime Hanceta, tatu in vlomilnega kalibra, kakršnih bratje Srbi "kokošar". V nekaterih krvavih dejanjih je bil imenovan Hanc, a najbrž po imenu.

Prav tako je izbral umorjenega, zaplotniškega se težko dokazuje do "kakega velikega zločinca. Do tega mu lahko pomaga sosednja vrsta neposrednih sredstev, ob katerih krogle iz revolverjev in ki imajo po navadi za nekaj v odprtem boju mrtvi vsaj ranjenih. Tako se je gotovo po krivem — po Hancetovo ime tudi v zvezi s Grosupljem, umorjenem v noči sobote na nedeljo.

Za poslednjo dogodku smo že poročali. Včeraj okrog 15-letni Ivan Uljevič v hiši 62-letnega pokojnika Jožeta Nučiča, pritekel Francetu Zrcnu v Blatu, zaklical: "Pri nas so bili 'nikiči'!" Zrcne je takoj planil na noge in pohitel k sosedu v okno. Ko se mu ni odzval, je stopil okoli hiše. Skozi okno je zlezel v čumnatih nogavicah, ki je v čumnatih nosil Jožeta Nučiča, ležečega na postelji, zraven njega pa leželo njegovo ženo Marijo. Stene so bile vse pretrpane s krvjo, tik postelje ležala okrvavljena sosedje so brž obvestili policijske očiščevalce, a ko so raziskali hišo, našli v sobi na drugem koncu gospodarjevo sestro Marijo nezavestno ranjeno. Z orožniki je prišel tudi grosupeljski banovinski policist dr. France Podkoritnik, ki je odredil prevoz v bolnišnico, se prej pa so ranjenko prenesli orožniki.

Marijo Nučičeva je pripovedovala, da je sredi noči iznenadno stopil nekdo v njeno čumnatnico. Pred sabo je uzrla dva maza neznanca, ki sta od nje iztrgala denar, obenem pa njo z rokami in nogami. Nučičeva se je od udarcev onesvestila, prebudila pa jo je mlaki krvi poleg postelje. V tem času sta roparja že

šila, a ko sta opazila, da je samo star širnak, sta si samo pomožniknila, češ: tega se nama pa ni treba bati.

Umorjeni gospodar in gospodinja sta uživala sloves premožnih skupških zakoncev brez otrok. Kadar so se na njunem domu oglašali prosjaki in vagonbudi, sta imela navado, da sta prosilcu sicer postregla, a sta ga obenem pridržala pri hiši, da bo odslužil dar. Tako so pod njuno streho večkrat po teden dni in še več prebivali neznanci od blizu in daleč, ki jih nikoli nista prijaviła občin ali orožniški postaji. Morila bo treba iskat najbrž med sumljivimi potniki, ki so kdaj uživali skromno gostoljubje njune strehe ali pa med bivšimi arestanti, ki so v zaporu od svojih tovarišev čuli o njunem blagostanju in domačih razmerah. Kakor znano, je bilo iz grosupeljske okolice zadnja leta več sumljivih in nevarnih ljudi pod ključem.

Tedenski pogovor

(Nadaljevanje z 2. strani.)

Saj so mase v prvi svetovni vojni tudi mislile, da se bore za demokracijo, v resnici pa smo dobili kup diktatur, rjavih, črnih in rdečih. In če bodo sedanji vladajoči krogi sklepali mirovne pogodbe, je sigurno to, da bo med vsemi sovražniki diktatur in fašizma največje razočaranje. Tisti, ki sedaj mislijo, da se bore in krvave proti fašizmu, bodo do skrajnosti razočarani in zopet potegnjeni za nos. Sigurno je tudi to, da delavstvo ne bo moglo sklepati mirovnih pogodb, ako prej ne dobi oblasti v svoje roke, kar v vojni pomeni, da napravi preobrat z revolucijo, ker druga pota so mu zaprta. Toda kje lahko s sigurnostjo tega pričakujemo?

Resnica je, da je to le drugi del svetovne vojne. Vprašanje je še vedno, oziroma se je znova porodilo, kdo bo nadvladoval Evropo in izkoriščal kolonialna ljudstva, ki so zdaj večinoma pod dominacijo Francije in Anglije. Vprašanje fašizma je postranska za države kot take. Nikdo ne more reči, da na primer Francija in Anglija ne bosta ob zaključku vojne bistveno prav tako fašistični kakor so Nemčija, Italija ali — Rusija. Sploh je to večja možnost kot pa, da Evropa postane po tej vojni demokratična. Demokratična bo postala le s splošno revolucijo v vseh deželah, toda ne z bojševiško, ki bi posadila v vlado totalitarne stranke.

V zvezi z ameriško "neutralsnostjo" je prav tako zmotna tudi domneva, da se bo Amerika izognila vojni, ako odpravi embargo in prične na vsej črti prodajati "za gotov denar" municijo, orožje in sploh vse vojni material. Tega mnenja je bil na primer predsednik Wilson leta 1914. V resnici je to le samovarjanje. Prav tako so samovarjanje tudi vse omejitve v predloženem neutralnostnem zakonu, ki je zdaj pred kongresom, namreč "cash and carry" in kratkoročni kredit. Po zatrdilu zagovornikov tega predloga tiči v tej točki tista magija, ki bo Ameriko obvarovala pred vstopom v vojno.

Prej ko slej je modifikacija tega zakona le prvi korak ameriškega vstopa v vojno, ako se bo nadaljevala tri ali štiri leta, kot na primer pričakuje Anglija. Sploh gre ves tok ameriškega razvoja v tej smeri. Drugi korak bo raztegnitev kratkoročnih kreditov na dolgoročne, tretji vojna

Glasovi iz naselbin

(Nadaljevanje z 2. strani.)

v Steubenville, O., tukaj v Clevelandu pa sina Antona in hčer Franco, poročeno z Matijem Abramovičem, doma iz sela Ravne od Broda pri Kolpi. Ona je bila materi najboljša hčerka. Pomagala ji je, kar največ je mogla. Gledala je, da ni trpela pomanjkanja in si vedno vzela čas, da ji je napisala pismo in kaj priložila, da ni šlo prazno.

V starem kraju pokojna zapuščala dve hčeri, Ano, najstarejšo, in Johano, najmlajšo, sina Matijo, 21 vnukov in 13 pravnukov. Blizu Clevelanda, v Bedfordu, zapuščala tudi sestrično Katarino Gazbaro, staro 72 let, toda je še vedno čila in zdrava — bolj kakor mi, ki smo še mladi v primeri z njo. V nedeljo smo bili pri njih; tetka se je kar na jabolno zavlekla in nam natrgala lepih jabolok, mi smo pa kar strmeli, kaj bo z nami, če bomo doživeli tako starost in najbrže ne bomo mogli niti nog premikati. Živela naša teta! Njo imamo vsi radi. K nji pridemo kakor bi prišli domov k svoji materi. Našo ljubo mater ohranimo v blagem spominu in naj ji bo lahka domača gruda.

Frances Juretic, 126.

Ob petletnici mladinskih zborov

Cleveland. — Priča sem bil, ko se je ustanovil prvi mladinski pevski zbor "Slavčki". To je bilo pred petimi leti. Priča sem bil, ko se je v soparnih dneh zbiralo okoli 150 mladih pevcev in so se zagostili v sobo mojega skromnega stanovanja, da je bilo bolj podobno škafliji aardin, kakor pevcem na vaji. To je prvi del žalostne zgodovine iz gnezda, iz katerega so Slavčki izšli.

Takoj prve dni so nastale težkoče, jaz in g. L. Seme vsa vsaki dan celo zadevo preučevala oziroma analizirala, da sva natančno vedela, od katere strani prinaša veter strup, ki je bil namenjen, da se cela stvar v kralj zaduši. Se danes piha isti veter z istimi nameni in nekaj ga prihaja tudi iz naprednega tabora.

Boljšje je molčati, a pozabiti ne morem. Kajti doživljal sem vse to, z mladimi peveci sem se veselil in trpel z njimi vred. Večkrat sem samega sebe vprašal, zakaj so velike prostore dvorane, ki so bile zgrajene, stala prazne. O tem večni Slovenci v Clevelandu ni nič znanega.

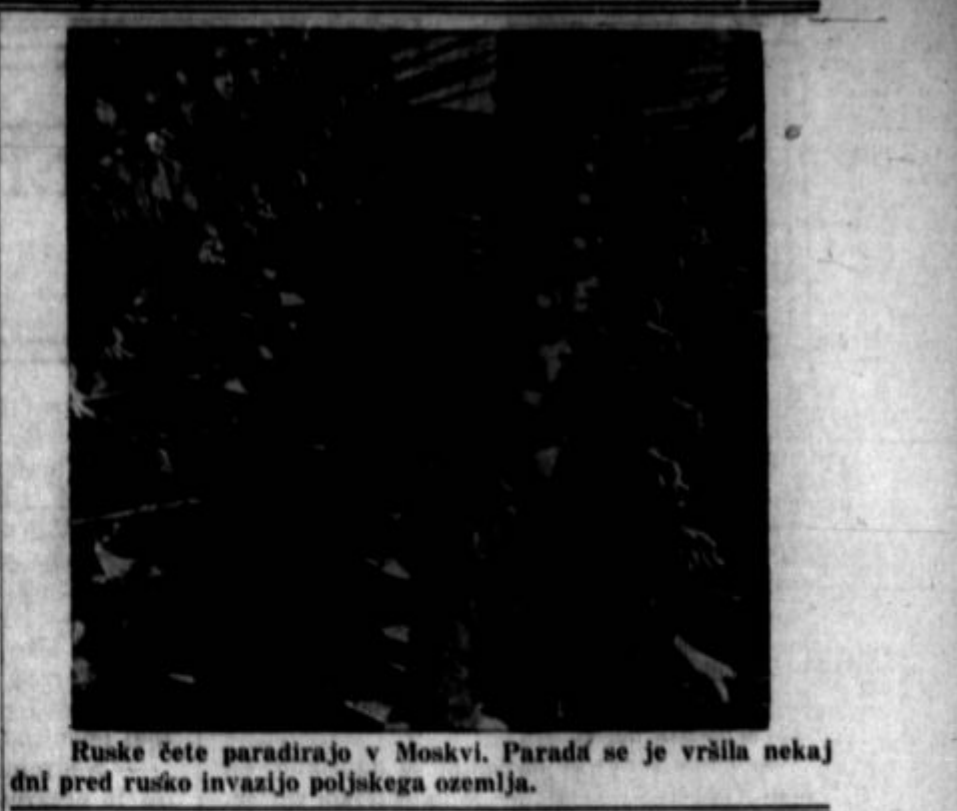
Kaj je in kaj so njegova dela in zmognosti ter vrline očeta sedmih mladinskih zborov? G. L. Seme je narod že ocenil sam. Narod sam je najboljši in najpravičnejši sodnik! Kako grenko je bilo življenje Dragotina Ketteja, Simona Gregorčiča, Ivana Cankarja in sploh vseh naših slovenskih literatov, ki so nam nudili duševno hrano, a na žalost povedano, narod jih ni doumel. Ravno isti problem, iste težkoče imamo danes tukaj v Clevelandu. Ideali g. L. Seme so čisti kot kristali. Rodila ga je uboga slovenska mati. Ona je darovala svojega lastnega sina na slovenski oltar, da bi slovenska tu rojena mladina bila in se krepila s krasoto slovenske pesmi. Prepričan sem, da je on zmogel več kot si narod predstavlja. Z lahkoto on vse črne načrte unčil, toda zaveda se, da to je dolžnost naroda samega.

Danes imamo sedem mladinskih pevskih zborov v Clevelandu. Gotovo, da so pri vsakem zboru težkoče. Vsakega zavednega Slovence je sveta narodna dolžnost, da slovenske mladinske pevске zore podpre v vseh ozirih, da nam Slovencem zopet postanejo čas, ponos in simbol!

To je pa mogoče doseči le na ta način, da narod spozna škodljivce, ki rahljivo in uničujejo koreninice in strupijo sok mile slovenske pesmi.

Nekakšne črne slutnje mi vroče kipe v arce ob spominu, ko stojim pri odprtem grobu, katerega so skupali nasprotniki mladinskim pevskim zborom. Grob bo zasut brez lavorjevega venca, brez rož, bez spomenika. Slovenski narod si bo podal sam svoj lasten temelj, katerega ste gradili dolga desetletja z namenom, da izročite svoji mlajši generaciji narodne kulturne zaklade.

Narod, kot celota, ti si sodnik, vodnik in krmar, ko lahko odločiš, da se peljemo z našo mladino skupno v življenje ali smrt. In to bo pokazala bodočnost.

Ruske čete paradirajo v Moskvi. Parada se je vršila nekaj dni pred rusko invazijo poljskega ozemlja.

Unije CIO pod kontrolo stalinistov

Pričanje drugega bivšega komunista

Washington, D. C. — Joseph Zack iz New Yorka je v soboto pričal pred Diesovim kongresnim odsekom, da ameriški komunisti služijo samo Stalinu in nikomur drugemu in v slučaju vojne med Ameriko in Rusijo bodo ameriški naciji v slučaju vojne med Ameriko in Nemčijo Hitlerjevi špioni.

Zack je rekel, da je bil med ustanovitelji komunistične stranke v Združenih državah in po poklicu je krojač. Dolgo let je bil aktiven komunist. Bil je tudi tajnik Trade Union Unity lige, komunistične frontne organizacije. Stranko je pustil leta 1934, ko se ni mogel sprijazniti z njihovo novo taktiko.

Zack je pričal, da stalnoval deloma ali popolnoma kontrolirajo enajst mednarodnih unij Kongresa industrijskih organizacij (CIO); vseh unij je 45. Dasi je med članstvom unij CIO komaj dva odstotka komunistov, so mogli priti do kontrole toliko unij vsled svoje valjive taktike, ker se povsod rinejo v ospredje in delujejo "by hook or crook," da so izvoljeni v važne odbore dede unije CIO, ki so deloma ali popolnoma pod kontrolo stalinistov: avtomobilska, električarska, krznarska, mornarska, American Communications, pi-sarniška, transportacijska, konzervacijska in še tri druge.

Ko so Zacka vprašali, zakaj Lewis trpi stalno v enijah CIO, je rekel, da najbrže Lewis misli, da jih lahko izrabljuje v svoje namene, ampak doslej stalnoval izrabljajo njega. Če bo hotel iznebiti se jih, ne bo imel lahkega dela.

Kongresnik Dies prišel v Chicago

Chicago, 2. okt. — Martin Dies, načelnik kongresnega odseka, ki preiskuje neameriške aktivnosti, je danes zjutraj dopel v Chicago s svojimi preiskovalci, da nadaljuje preiskavo nekaterih organizacij. Imena teh organizacij ni povedal, dejal pa je, da zavojevane evropske države imajo ogromne vsote denarja v ameriških bankah, ki ga trošijo za propagando in špionážo v Ameriki. "Stalinovi in Hitlerjevi agentje slikajo govornike preklica embarga — sot vojne hujskače, agentje Anglije in Francije pa pravijo, da so izolacionisti pristaši nacijev in komunistov," je rekel Dies.

Gonja proti židom na Ogrskem

Budimpešta, 2. okt. — Veliko število židov v mestnih in občinskih vladah je bilo odstavljenih v zadnjih dneh. Kampanja je bila podvzeta v soglasju z zakonom o regulaciji židov.

ZENITVENA PONUDBA

Spoznati se želim s Hrvatico ali Slovenko v starosti 40 let ali več v svrhu ženitve. Biti mora dobra gospodinja, zdravega razuma in imeti mora nekaj premoženja. Katera resno misli, naj piše na naslov: VDOVAC, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill. —(Adv.)

Joseph Curran (na sredi), predsednik Splošne mornarske unije, govori s člani svoje organizacije po poklicu stavke na šestih parnikih.

ROMAN TRESH SRC

JACK LONDON

—Ali pa? — je ponovila carica.

—Ali pa...

Pomolknil je, oblizal suhe ustnice in vzklilnil:

—Ne! Bog mi je priča, da se te ne bojim! Ali pa postaneš še danes moja žena — to je drugi izhod.

—Rada bi vedela, kaj te bolj mika — jaz ali moji zakladi.

—Zakladi. Vzajem te, ker imaš poln kovčeg draguljev, — je priznal, ne da bi se sramoval svojih besed.

—Toda v knjigi življenja je napisano, da bom Francisova žena! — je ugovarjala carica.

—Nič ne de. Saj lahko dotično stran prepisemo.

—Kaj misliš, da je to res mogoče? — se je zasmejala carica.

—Če pa ni mogoče, ti takoj dokažem, da si umrjoča. Vržem te v vrtinec, kakor si vrgla ti šopek cvetic!

In Torres tisti hip res ni poznal strahu. Bil je neustrašen zato, ker mu je šumelo po glavi štiristo let staro vino in ker je bila premoč na njegovi strani. Poleg tega je bil pa Španec in kot tak ves navdušen za prizor, v katerem je mogla priti do veljave vsa njegova zgovornost in bahavost.

Toda carica je tako čudno vzklilnila, da mu je takoj upadel pogum. Prestrašeno jo je pogledal, potem se je ozrl na vrata, ki so vodila v spalnico, in zopet se je zagledal v njen obraz, kakor da hoče uganiti njene misli.

Kakor prikazen je planil iz spalnice ogromen bel pes. Torres ga je komaj opazil. Še enkrat je zadržal in stopil v stran. Naenkrat mu je zmanjkalo pod nogami tal in omahnil je v vrtinec pod verando. Grozno je zakričal in zagledal v zraku nad seboj psa, ki je skočil za njim.

Torres je bil sicer izvrsten plavač, vendar se pa z vrtincem ni mogel boriti. In Tista, ki sanja, je gledala kakor začarana z verande v jezero. Videla je, kako sta Torres in pes izginila v strašnem vrtincu, od koder se ni še nihče vrnil.

XX.

Dolgo je gledala Tista, ki sanja, v burni vrtinec. Naposled je vzdihnila rekoč: "Ubogi moj pes!" in vstala. Torresova usoda ji je bila deveta briga. Sploh je bilo človeško življenje za njo brez pomena, zakaj že od mladih nog je bila vajena razpolagati z življenjem in smrtjo svojih napol divjih degeneriranih podanikov. Če je bilo kdo pošten in plemenit, je imel seveda pravico do življenja. Kdor je bil pa hudoben in kdor je ogrožal življenje drugih, je moral umreti prostovoljno ali nasilne smrti. In tako je pomenil Torres v njenem življenju samo neprijetno epizodo, ki je šla hitro mimo. Pak pa se ji je zdelo škoda psa.

Hitro je stopila v sobo in poklicala služkinjo, obenem se je pa prepričala, da je njena zakladnica še vedno odprta. Služkinji je dala vsa potrebna navodila, sama se je pa vrnila na verando, od koder je lahko neopaženo gledala, kaj se godi v sobi.

Kmalu je privedla služkinja v sobo Francisca in ga pustila samega. Bil je zelo slabe volje. S tem, da se je Henryju na ljubo odrekel Leoncie, je storil sicer plemenito delo, toda to ga ni moglo pomiriti. Pa tudi ženitev s čudno žensko, ki je vladala v dolini izgubljenih duš, ga ni nič kaj posebno mikala. Bal se je seveda ni in tudi trepetal ni pred njo, kakor Torres. Nasprotno, smilila se mu je in pomiloval jo je, da mora živeti med divjaki daleč od kulturnega sveta. Njena usoda, tragika te ljubezni željne krasotice mu ni šla iz glave. Sirota je vsa obupana iskala ljubimca in ostala devica ne glede na svojo energijo in modrost. Takoj je opazil, da stoji v spalnici in nehote je pomislil, da ga smatra služabnica morda že zdaj za caričnega moža. Sicer pa tudi ni bilo izključeno, da je hotela carica sploh opustiti vse ceremonije in da je velela služkinji, naj ga privede naravnost k poročni postelji. Te misli niso bile nič kaj razveseljive in zato se Francis za kovčeg in dosti zmenil. Carica ga je ves čas opazovala z verande. Videla je, da je nekaj časa stal sredi spalnice, potem pa stopil h kovčegu. Vzel je pest draguljev in jih spuščaj počasi nazaj v kovčeg, kakor da ima v roki navadno steklo. Nato se je obrnil in začel ogledovati leopardove kože na njeni postelji. Naposled je sedel na divan in videti je bilo, da ga razkošni divan prav tako malo zanima, kakor dragulji.

Carica je bila tako navdušena, da ji na verandi ni bilo več obstanka. Stopila je v spalnico in se prijazno nasmehnila Francisu, rekoč:

—Kaj je bil senor Torres res lažnjivec?

—Bil, pravite? — se je začudil Francis in ji stopil nasproti.

—Da, bil. Zdaj ga ni več, — je odgovorila carica. — Niti tu, niti tam ga ni, — je pripomnila hitro videč, da Francis zanima, kako je Torres umrl. — Odšel je in dobro, da je odšel, zakaj vrnil se ne bo nikoli več. Lagati je znal imenitno, kajne?

—Nedvomno, — je odgovoril Francis. — Bil je brezvesten lažnjivec.

Francis je opazil, da se je njen obraz pri tem zmrčil. Torresova laž jo je morala torej zadeti v živo.

—Kaj je pa dejal? — je vprašal, da izve, zakaj ji je vest o Torresovi brezvestnosti tako neprijetna.

—Da ste že brali, kdo naj postane moj mož, in da je določila usoda njega.

—To je podla laž, — je vzklilnil Francis.

—Čakaj, to še ni vse. Izjavil je tudi, da je določila usoda tebe in to je bila laž, — je pripomnila z drhtečim glasom.

Francis je odkimal z glavo.

Carica je od veselja nehote vzklilnila in Francisu se je sirota tako zasmilila, da se je komaj premagal, da je ni objel in poljubil. Čakala je, kdaj spregovori.

—Mene je določila usoda, da postanem tvoj mož, — je izjavil odločno. — Prekraana si. Kdaj se poročiva?

Na njenem obrazu je zaigrala pri teh besedah taka iskrena radost, da je Francis na tihem prisegel, da se bo izogibal vsega, kar bi utegnilo omračiti njena prelestna lica. Bila je sicer gospodarica izgubljenih duš, imela je nezimerno bogastvo, z Ogleladom Sveta je znala delati čudeže, toda Francisu se je zdelo samo osamljena, naivna ženska, ki v vsem svojim mladim telesom hrepeni po moški ljubezni.

—Povem ti še o drugi laži tega brezvestnega Torresa, — je dejala vsa srečna. — Rekel mi je, da si bogat in da bi pred poroko rad vedel, koliko dote ti prinesem. Izjavil je tudi, da si ga ti poslal, naj poišče, koliko znaša moja dota. Vem dobro, da je nesramno lagal. Trdno sem prepričana, da ti ni do denarja, niti do draguljev, in da me poročiš iz ljubezni, — je dejala in se zaničljivo ozrla na dragulje v kovčegu.

Francis je prikimal z glavo.

—Torej je res, da me vzameš zato, ker me ljubiš! — je vzklilnila zmagoslavno.

—Da, zato ker te ljubim, ker si mi všeč kot ženska, — se je zlagal Francis.

In zagledal je nekaj čudovitega. Carica, ta ponosna in energična carica, ki je samo namignila, pa so se ji vsi brezpogojno pokorili, ki je omenila Torresovo smrt samo mimogrede in si izbrala moža, ne da bi ga vprašala, da-li jo hoče vzeti, ta nedostopna ženska je zardela. Rdečica deviške skromnosti in srameljivosti je obilila njena lica tako, da je zardelo celo njeno čelo. Pri pogledu na njeno zadrego je postalo tudi Francisu tesno pri srcu. Sam ni prav vedel, kaj naj počne. Čudil je, kako obilna rdečica tudi njegov zagoreli obraz.

Zdelo se mu je, da moški in ženska še nikoli nista bila v takem položaju, od kar svet stoji. In bilo je, kakor da njune zadrege nikoli ne bo konec. Tudi če bi mu šlo za glavo, bi ne mogel premagati te čudne zadrege. Carica sicer ni bila prva ženska, s katero se je seznanil, in vendar je bil neroden in srameljav, kakor zaljubljeni šolarček. Tako je morala carica spregovoriti prva.

—Zdaj pa — je dejala in še bolj zardela, — mi moraš dvoriti.

Francis je hotel nekaj reči, toda njegovo grlo je bilo tako suho, da je komaj spravil iz sebe nekaj besed. Govoril je tako nerazločno, da ga carica ni razumela.

—Še nikoli me ni nihče ljubil, — je nadaljevala vsa srečna. — Izgubljene duše ne poznajo ljubezni. Moji podaniki so kakor nemurna živina. Midva — ti in jaz — sva pa moški in ženska. Med nama je mogoča resnična ljubezen. Ljubiti se morava in uživati vse sladkosti življenja — tako mi je povedalo Oglelad Sveta. Toda v ljubezni nimam nobene izkušnje. Ne vem, kako je treba ljubiti. Ti si pa prišel iz velemesta in gotovo veš, kako se ljubita moški in ženska. Čakam. Pokaži mi, kako me ljubiš!

(Dalje prihodnjič)

Vdovec na živem

Zgodba v petih pisemih
K. P.

I.

Draga dušica!

Prvi dan ločitve porabim, da te srčno pozdravim. Vreme se je kaj lepo uredilo in prav si imela, da se ostaneš v prelepi Rogaški Slatini. To ti bo dobro delo. Stanovanje je povsem v redu. Diši, kakor se spodobi, po naftalinu. S posebnim zadovoljstvom sem učenek tega izbornega sredstva opazal v spalnici. Nekaj moljev je že odjadral v

večnost, drugi pa so se pred smrtonosnim smrdom krčevito vjedli v zastore in preproge in se več ne ganejo. Mnenja sem, naj se jim dovoli, da mirno umrjejo, medtem ko je lov na ostale v popolnem razmahu. Tri sem že danes pokončal in pri tem spoznal, kako škoda taka živalca lahko napravi. Pri eksekuciji drugega namreč se je po udarcu s copato — nisem imel pač nič drugega pri roki — razletela tista lepa Mišenjska zdelica, ki stoji na tvoji omari. Ne smeš biti huda, prihodnjič ti kupim slično: tako je vsaj pokončam molj, ki bi bogve koliko prog še požrl.

Prav se mi je stara Urška, ki si mi jo pisмено nakazala, predstavila kot strežnica. Veš, precej v letih se mi zdi, lahko bi iz nje napravil kar dve stari babi. Morebiti bi bilo vendar bolje, da si eno naših služkinj obdržala, zastran mene ono, ki je grša. No, za teh par tednov bo za moje skromne potrebščine zadostovala tudi Urška.

Poljublja te tvoj zvesti Vrtačnik.

II.

Draga Katinka!

Zaradi zdelice me pač ne bi bilo treba tako otevat. No do bro, kar se mene tiče, naj molji

Grupa raznašalcev telegramov, članov unije American Communications Ass'n. (CIO), ki je oklicala stavko proti Western Union Telegraph Co.

leta jo okrog, kakor hočejo. To tudi delajo. Stara Urška jih lovi sedaj s ptičjim lepom, ki ga lepo namaže na palice. Žal pa je ena teh palic z nočne omarice padla v mojo posteljo ter na rjuhi pustila toliko lepiva, da sjuhi iz studa moral zameniti. Iskala es druge, pa nobene ni bilo. Samo namiznih prtov je nekaj, veš, tistih damastovih. Dva sta sedaj v moji postelji — precej prijetno hladno se spi na njih. Sem res ponosen, da sem si mogel tako pomagati.

Ce je človek sam, se marsičemu upriči, n. pr. v štedilniku za zajtrk zakuriti. Če že nečem čakati Urške, vržem kar nekaj kosov premoga v ognjišče, dolijem malo spirita in zadeva gori imenitno. Samo voda neče zavreti, ker ogenj vedno prekmalu ugašane. Pa to bom že še pogodil. Včeraj sem si jajca na tak način kuhal. Bila so pa precej sirova, ko sem jih prebil, pa kaj hočeš od jajec, ki prihajajo z dežele.

Urška je pridna: časih stoji kar pol ure zunaj na hodniku in daje služkinjam sosedne stranke nasvete. Zato ji tudi pomagajo, kadar bi morala zame vodo nositi. Ne preide dan, da ne bi bila ta ali ona v naši kuhinji s polnim skafom ali po drugih opravkih. Obe služkinji sta zaljunci in od sile vljudni. Mi nimamo nikdar takih deklet.

Srčne poljube Vrtačnik.

III.

Moja Katinka!

Sedaj se pa že skoro bojim tvojih pisem. Kaj morem jaz za to, če je Urška pri deklah tako priljubljena? In da damastovi namizni prtji sodijo v posteljo, tega nisem nikdar trdil. Robcev pa v ta namen vendar ne morem uporabljati. Tebi na ljubo sem dal prta v perilo in sem se začasno zadovoljil s klavirsko preprogo, dokler perica ne prinese rjuhe.

Glede prahu lahko mirno spiš. Urška ga vedno v prednjo sobo zmete in ga je med dvojnimi vrati že cel kup. Če bom jutraj kaj več utegnul, pokličem smertarja in mu dam za odkidanje škatlo cigaret (denar se pač ne more ponuditi javnemu funkcionarju). Do sedaj to še ni bilo mogoče, ker sem moral vselej z doma in sem stanovanje vedno z Dosejevimi ključem zaklenil. Ti vendar ne bi hotela, naj ostane postrežnica v stanovanju sama, in mislim, da ji je to tudi po volji, lahko vsaj zgoda odide.

Čudno hiter je ta stari kuščar. V desetih minutah je pospravila in očistila obleko. Seveda tako priletna babura ne vidi zmeraj dobro: včeraj je moj beli poletni kloboček znašila s krtačo za čevlje in pomoto opazila šele, ko je bil kloboček podoben zebri. Ali ni padla predme na kolena in me prosila odpuščanja.

"No, no, stara škatlja," sem skoraj grinjeval dejal, "je že dobro. Človek je slabostim podvržen. Nesite kloboček h klobočarju, da še ostale bele lise počrni, in konec storiš!"

Na drugi strani je pa zelo varčna. Precej prvi dan sem ji dal deset dinarjev za čevljarstvo

krempo in s tem je do danes izdelovala, čeprav jo je toliko za moj kloboček porabila. Če bi vedno tako živel, bi si precej denarja prihranil.

Tvoj soprog Vrtačnik.

IV.

Moja draga!

Tebi ni nikdar moči ustreči. Ve ženske vedno mislite, da gre vse navzkriž, če vas ni poleg. Jaz pa sodim med ljudi, ki znajo samostojno nastopati. Tudi se ne dam ogoljufati. Danes pride k meni revež in mi pove, da dobi pri nas vsak petek hrano. Seveda sem se pri njem moral opravičiti, ker nimam gospodinjstva, in sem mu kot nadomestilo dal pet dinarjev. Lepo se je zahvalil, obenem pa pripomnil, da v štirih tednih tvoje odsotnosti ni nič dobil. Mož je imel prav in sem mu dal še dvajset dinarjev, s čimer sem menda zadostil tvoji milosrčnosti.

Precej za njim je prišlo še sedem drugih ubožcev, ki dobivajo vsi ob petkih pri nas hrano in ki sem jih moral na enak način odškodovati. Nisem niti vedel, da ti toliko siromakov prehranjuješ, ti dobra dušica, ti! Kaj takega seveda manj stane, če imaš svoje gospodinjstvo, ker se pač več kuha. Bil sem kar vesel, da so bili tako zadovoljni, kajti za pet dinarjev vendar ne dobe nikjer tako obilne in okusne hrane.

Danes je bila perica tukaj in je med drugim prinesla tudi rjuho, ki pa ima sedaj drugo znamenje kakor naša, rjuhi pa je podobna in sem jo brez pomisleka obdržal. Pri nekaterih drugih kosih pa sem le malo podvomil. Tako n. pr. se ne spominjam, da bi bil kdaj nosil raztrgane ženske nogavice. Posebni znaki: nimajo pet, pač pa nesmiselno širino okoli meč. Nadalje sem namesto spodnjih hlač dobil damske hlače. No, morebiti jih lahko ti uporabiš, da se z zavrnitvijo ne žal perica. Med mojimi nogavicami sta dva para tujih, ki tudi ne spadata skupaj. Te bom hišniku podaril. Ali pa misliš, da bi ga to užalilo?

Saj res, še eno vprašanje: Urška ima nečakinjko, ki si pride jutri v Ljubljano iskat službe. Pa me je prosila, če bi kot pridna in poštena punca mogla začasno stanovati v naši sobi za služkinje, ker Urška sama nima prostora in bi se dekle v mestu lahko pokvarilo. Po mojih mislih bi se Urški lahko ugodilo in zato sem ji že napol obljubil, hotel sem pa o tem še prej obvestiti tebe kot hišno gospodinjko, ker poznam tvoje nagnjenje k ljubosumnosti.

Želim ti prijetnega oddiha. Meni se godi še precej dobro. Tvoj pridni, zvesti mož Vrtačnik.

V.

Draga žena!

Nimam besed, da bi primerno označil tvoje pisanje. Praviš, da sem osel, ki ga človek ne sme niti en dan samega pustiti. Ali zaslužim take očitke, ki sem zgolj s pomočjo starke gospodinjil? Cistemu je vse čisto. Da prihajaš, s tem me ne boš ostrašila, še manj pa z grozljivo, da me nečeš nikdar več samega pu-

stiti. Dokazal sem, kaj more vse mož sam storiti.
Kup smeti za vrati v prednji sobi je že odstranjen in mazila za čevlje je se vedno dovolj. Urško sem glede njene nečakinjke prosil za zamero. Znano ji je, da se jaz nad nastanitvijo nisem pohujševal.
Torej le pridni. Pričakuje te tvoj nezasluzeno užaljeni in vendar odpuščajoči soprog Vrtačnik.

HUMOR

Nepotrebna veda
Dvanajstletna Francka je bila prav dobra učenka. Le zemljepisje ji je delalo preglaivce. Če jo je učiteljica vprašala za glavno mesto Španije, ji je imenovala kako francosko reko.
Učiteljica se je jezila. Nič ni pomagalo. Hotela je deklici dobro. Napisala je pismo in ga dala deklici, češ, naj ga izroči svoji materi. V pismu je učiteljica

svetovala materi, na strogo nadzoruje, kaj zemljepisja.
Ko je dekletce drugič šlo v šolo, ni vedelo, kaj se iztekajo v Crno. Učiteljica jo je vprašala: "Ali ni mama čitala, sem ti ga dala zanjo?" "I, seveda ga je."
"No, in kaj je rekla?" "Veste, kaj? Odvrnila je, da je teta pa je vendarle dobila teta ja teta ga je znala še se je kljub temu dobro Vi pa znate najbolj vendarle niste mogli da ža!"

Listen to and Advertise
PALANDECH'S YUGOSLAV Folk Songs and Tamburitza Orchestra
Station WVAE, Every Sunday 536 S. Clark St., Chicago

Knjige Cankarjeve družbe
Cankarjeva družba v Sloveniji je za leto 1939 sledeče štiri knjige:
1. Koledar, z bogato vsebino in krasno ilustriran.
2. Pomlad človeštva. Spisal dr. Živko Topalovič.
3. Taki so ljudje. Roman s francoskega podeželja, sal Roger Martin du Gard.
4. Španski testament. Knjiga o civilni vojni v Šp. Spisal Arthur Koestler.
Vse te štiri knjige dobite po pošti za \$1.25.
Naročila pošljite na naslov:
PROLETAREC
2301 So. Lawndale Avenue - Chicago

TISKARNA S.N.P.
SPREJEMA VSA
v tiskarsko obrt spadajoča dela
Tiska vabila za veselice in shode, vizitnice, časnike, koledarje, letake itd. v slovenskem, hrvaškem, slovaškem, češkem, nemškem, angleškem jeziku in drugih
VODSTVO TISKARNE APELIRA NA ČLANSTVO S.N.P.
TISKOVINE NAROČA V SVOJI TISKARNI
Vsa pojasnila daje vodstvo tiskarne.—Cene zmjerne, unijako delo
Pišite po informacije na naslov:
SNPJ PRINTERY
2657-59 SO. LAWNDALE AVENUE
Tel. Rockwell 4904
CHICAGO, ILLINOIS

NAROČITE SI DNEVNIK PROSVETA
Po sklopu 11. redne konvencije se lahko naroči na list Prosveta, prišteje eden, dva, tri, štiri ali pet članov in ene družine k eni ali več letnim naročinom. Ker pa člani še plažajo pri ocenitvi \$1.20 tednik, se jim to prišteje k naročninam. Torej sedaj ni vrzoka, roči je list predrag za člane SNP. List Prosveta je vaša lastnina gotovo je v vsaki družini nekdo, ki bi rad čital list vsak dan. Členu Prosveta je:
Za Zdruč. družine in Kanado, \$6.00
Za Cicero in Chicago je:.....
1 tednik in..... 4.00 1 tednik in.....
2 tednika in..... 3.50 2 tednika in.....
3 tednike in..... 3.00 3 tednike in.....
4 tednike in..... 2.50 4 tednike in.....
5 tednikov in..... 2.00 5 tednikov in.....
Za Evropo je..... \$9.00
Izpolnite spodnji kupon, priložite potrebno vsoto denarja ali Meni Order v pismu in si naročite Prosveto, list, ki je vaša lastnina.
Pojasnilo:—Vselej kakor hitro kateri teh članov preneha biti član SNP, ali če se preseli proč od družine in bo zahteval sam svoj del, bode moral tisti član iz dotične družine, ki je tako skop naroden na dnevnik Prosveto, to takoj naznaniti upravništvu SNP in obenem doplačati dotično vsoto listu Prosveta. Ako tega ne stori, tedaj mora upravništvo snizati datum za to vsoto naročnika.

PROSVETA, SNP, 2657 So. Lawndale Ave., Chicago, Ill.
Priloženo pošljim naročnino za list Prosveto vsoto \$.....
1) Ime..... Čl. družine \$.....
Naslov.....
Ustavite tednik in ga pripišite k moji naročnini od sledečih članov moje družine:
2)..... Čl. družine \$.....
3)..... Čl. družine \$.....
4)..... Čl. družine \$.....
5)..... Čl. družine \$.....
Mesto..... Družina.....
Nov naročnik..... Star naročnik.....